

SÜPER LİG'DE STATÜ DEĞİŞİKLİĞİ

“PLAY OFF” SİSTEMİ 2011-2012 SEZONUNDA UYGULANAMAZ

Av. Engin TUZCUOĞLU
Spor Hukuku Enstitüsü Yönetim Ve Yürütme Kurulları Üyesi

23 Ağustos 2011, İstanbul

Şike ve teşvik meselesinde, adli yargı tarafından (gizlilik nedeniyle) önü kesilen Türkiye Futbol Federasyonu, gerek ulusal kamuoyunun yaşadığı güvensizlik ve infiali hafifletmek, gerekse uluslararası alanda uzun yılların emeği ile kazanılan, ancak 2 ay gibi kısa sürede kaybedilen itibarın yeniden kazanılması için yeni yöntem ve politikalar aramaya yöneldi.

Resmi internet sayfasında 22.05.2011 günü,” *Spor Toto Süper Lig'de yeni sezon 7 Ağustos'ta başlayacak. Ligde 2011-2012 sezonunun ilk yarısı, 18 Aralık 2011'de oynanacak 17. hafta karşılaşmaları ile bitecek. İkinci devresi 22 Ocak'ta başlayacak Spor Toto Süper Lig'de sezon, 13 Mayıs 2012'de oynanacak maçlarla sona erecek.*” şeklindeki açıklaması lig takvimini daha 2010-2011 sezonu bittiği gün belirleyen, 15 Haziran.2011 günü, 2011-2012 sezonu takvimini açıklayıp Süper Lig'in 05 Ağustos 2011 günü başlayacağını kulüplere ve kamuoyuna ayrıca duyuran [1] TFF, 3 Temmuz'da şike ve teşvik operasyonunun başlamasından 8 gün sonra, 11 Temmuz günü, bir kez daha müsabaka takvimin aynen uygulanacağını, soruşturmanın takvimi etkilemeyeceğini, iddianamenin mahkemece kabulünden sonra disiplin sürecinin başlatılacağını belirtti. Anayasa'nın 59. maddesi ile TFF Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanun yanında ulusal ve uluslararası mevzuatta Türk futbolunun tek patronu kabul edilmiş TFF'nin, spor kurumlarının ve hukukunun tamamen yabancı olduğu, tabir uygunsuz meseleye göz-kulak tıkar şeklindeki tavrı, başta hukukçular olmak üzere ciddi tepki çekti. Ne var ki başından beri kararsız olan ve ayaküstü beyanlar vererek meseleyi geçiştirme niyetinde olduğu anlaşılan TFF, kendisine yardımcı olmaya çalışan, hukuki öneri ve görüşlerini kamuoyu ile paylaşan kişi ve kurumları ise, disiplin süreci başlatacağı, kimsenin akıl hocalığına ihtiyacı olmadığı gibi gereksiz ve abartılı tepkilerle geri çevirdi.

Sert tepkiler göstermesine ve hukuki öneri sunanları dışlamasına rağmen TFF, bir yandan bu öneri ve telkinler doğrultusunda harekete etmek zorunda kalıp müsabakaları erteleyerek yasadan kaynaklanan hakları çerçevesinde delillere ulaşırken diğer yandan futbolun vazgeçilmez unsurları olan kulüp ve futbolcuları yok sayıp mevzuatı da dikkat etmeksizin tek taraflı, keyfi kararlar almaktan geri durmadı.

Nitekim son olarak TFF, süper lig statüsünü değiştirmeyi düşündüğünü, şampiyonun normal sezon da değil (*güncel tabirle*) “play off” maçları sonunda belirlenmesinin

[1]15.06.2011 tarihli TFF Yönetim Kurulu kararı: <http://www.tff.org/Default.aspx?pageId=200&ftxtId=12853>

yarışmayı zevkli ve izlenir hale getireceğini, böylelikle şike ve teşvik gibi spor ahlakına aykırı eylemlerin de önleneyeğini açıkladı. Hemen söyleyelim ki TFF, mevcut müsabaka sezonuna rağmen süper lig statüsünü değiştirir ise bir kez daha mevzuattan ve usulden haberdar olmadığı anlaşılacağı gibi spor tarihine geçecek bir karar da almış olacaktır.

Bilindiği gibi, TFF Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanunu'nun 3/l,a,ç,d; Türkiye Futbol Federasyonu Statüsü' nün 35/l,a. ve 72.; Süper Lig Müsabakaları Statüsü' nün 6.; TFF Futbol Müsabaka Talimatının 3. maddesi ile sair mevzuat gereğince, *ligleri düzenlemek, uygulanacak terfi ve tenzil statüsünü belirlemek* görevi Türkiye Futbol Federasyonu'na aittir. Buna göre her yıl Haziran ayı başında Futbol Müsabaka Talimatının 26. maddesi gereğince bir önceki sezonun neticesini tescil eden TFF, bu tescilden kısa zaman sonra da gelecek sezondaki müsabaka takvimini tespit ve ilan eder.

2010-2011 futbol sezonu neticesini 2 Haziran 2011'de yaptığı 111 sayılı toplantısında tescil kararı alan TFF Yönetim Kurulu hem resmi internet sayfasındaki 22.05.2011 tarihli açıklaması hem de 15.06.2011 tarihli kararı ile 2011-2012 müsabaka sezonunun, 01 Temmuz 2011 ile 31 Mayıs 2012 tarihleri arasında yapılacağını, süper ligin ise 05 Ağustos 2011 günü, mevcut statüye göre başlayacağını açıklayıp durumu kulüplere de tebliğ etti.

Buna göre 05 Ağustos günü başlayacak ligde;

- Süper Lig Müsabakaları Statüsü 'nün "Madalyalar Ve Kupalar" başlıklı 11. maddesindeki [2];

"TFF tarafından belirlenecek esaslar çerçevesinde süper lig müsabakaları sonunda birinci olacak kulübe şampiyonluk kupası verilir."

- TFF Futbol Müsabaka Talimatının "Puan Usulü Ve Averaj" başlıklı 9.maddesindeki [3];

"Puan usulü ile yapılan müsabakalar sonunda en fazla puan kazanan takım birinci, ondan sonra gelen ikinci ve devamı olarak sıralanır."

şeklindeki statü uygulanacak, çift devreli ligde normal sezonu birinci bitiren takım şampiyon ilan edilecektir.

TFF'nin, yukarıda bahsedilen ligleri düzenlemek, uygulanacak terfi ve tenzil statüsünü belirlemek görev ve hakkı, müsabaka sezonunun ilanı ile birlikte artık tek taraflı tasarruf olmaktan çıkmıştır. Diğer deyişle TFF, 2011-2012 sezonunda uygulanacak sistem ile ilgili "2011-2012 Futbol Sezonu İlan Edilmesi Gereken Hususlar" başlığı altında yaptığı 15 Haziran 2011 tarihli ilanı ile artık kulüpler için

[2] Süper Lig Müsabakaları Statüsü: <http://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/002011/TFF/Talimatlar/Super-Lig-Statusu.pdf>

[3] TFF Futbol Müsabaka Talimatı: http://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/002011/TFF/Talimatlar/Futbol_Musabaka_Talimati_12_10_2010.pdf

kazanılmış hak doğuracak sürece girmiştir. Yürürlükte olan statüye uygun olarak maç sayısını, haftalık maç programını, antrenman programını, çalışan sayısını belirleyen kulüpler, futbolcularla ilanda belirtilen sayıya uygun olarak maç başı sözleşmeler yapmış, sözleşme şartlarını mevcut statüye göre düzenlenmiştir. Bu aşamadan sonra, sözleşmenin tarafı olmayan TFF'nin tek taraflı tasarrufu ile getirilen sistem değişikliği, transfer bedelini oynayacağı maç sayısını düşünerek kabul eden futbolcunun haklarını etkileyeceği gibi yine maç sayısını dikkate alarak maç başı transfer ücreti için anlaşmış kulüpleri de ciddi zarara sokacaktır.

Öte yandan TFF, başlamış bir hukuki durumun da farkında değildir. **15 Haziran 2011 tarihinde ilan edilen müsabaka sezonu kararına göre süper lig hukuken 05 Ağustos 2011 tarihinde başlamış, ancak müsabakalar şike ve teşvik soruşturmasının yarattığı zorunluluk nedeniyle 09 Eylül 2011 tarihine ertelenmiştir.** Yani TFF' nin 15.06.2011 tarihli kararını tadil etmediği, bu süreçte yapılanın "erteleme" olduğu ve hukuken liglerin başlamış olduğu gözden kaçırılmamalıdır. Başlamış bir ligin statüsünün değiştirilmesi ise ne hukuken ne de vicdanen mümkündür. Her şeye rağmen TFF'nin statüyü değiştirmekte ısrarcı olması halinde ise, yapılan değişiklik 2011-2012 sezonunda değil, olsa olsa bir sonraki sezon olan 2012-2013 sezonunda uygulanabilir.

TFF' nin bu hukuki gerekliliği yerine getirmemesi veya dikkate almaması ve statüyü değiştirerek, yeni sistemin (play off sistemi) 2011-2012 sezonunda uygulanacağına karar vermesi halinde, karara karşı; süper lig sezonunun statüde ve talimatta belirttiği şartlara göre yürütüleceği inancıyla, Süper Lig lisansı almış 18 kulüp ile aralarında gelecek sezon 1.ligde yer alacak Çaykur Rizepor A.Ş. nin de olduğu 10 UEFA lisansı almış kulübün, Tahkim Kurulu'na veya idari yargıya başvuru hakkı doğacaktır. Bu halde Tahkim Kurulu veya İdare Mahkemesi tarafından, sistemin yürütmesinin durdurulmasına karar verileceği; zira yarışma şartları baştan belli, hatta ilan edilmiş bir ligin devamı sırasında yapılacak tek taraflı değişikliğin hukuki olarak iptale mahkûm olacağı düşüncesinde olduğumuzu belirtmek isteriz.

Türkiye Futbol Federasyonu'nun, futbolun en önemli aktörleri olan kulüp ve futbolcular yanında spor mevzuatını da hiçe sayarak bu şekilde yapacağı tek taraflı tasarrufların hukuki değil "keyfi" olduğu açıktır. Nasıl ki, şike ve teşvik soruşturması devam ederken talimat veya statüde lehe veya aleyhe değişiklik yapmak başta TFF'ye olan güveni sarsacak, TFF'nin özerk ve adil olduğuna dair inancı yok edecekse, Süper Lig Statüsünde bu aşamada yapılacak bir değişiklik de aynı duyguların oluşmasına sebep olacaktır. Aldığı kararla adeta pirince giderken bulgurdan olma gayretini gösteren TFF'nin bu hukuka ve hakka aykırı, tek taraflı, keyfi tasarruflardan kaçınması, sporun içinde yer alan tüm aktörleri dikkate alarak hukukçuların önerileri doğrultusunda kararlar alıp **futbolun mahkemeler önünde değil kale önünde oynandığı zaman keyifli olduğunu kabul etmesi/ettirmesi gerekir.** Çünkü ancak bu durumda futbol eski sevgisine kavuşur, sadece bir oyun olduğu yeniden kabullenilir ve TFF'de, Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun'un 3/maddesindeki "*futbolun gelişmesini ve yurt sathına yayılmasını sağlamak*" görevini yerine getirme olanağı bulabilir.

